

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: בנדק	שם פרטי: ורוניקה
-------------------	---------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: פלור	בלועזית Benedek
שם פרטי איתו נולדתי: ורוניקה	בלועזית Veronica
עיר לידה: בודפשט	בלועזית Budapest
שם פרטי ושם משפחה של האב: לאסלו פלור	שם פרטי ושם נעורים של האם: מריה קונרד
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: בודפשט	בלועזית Budapest
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה) השכלה יסודית	מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: בודפשט	
במידה והיית בגטו, ציין את שמו הגטו "הקטן" של בודפשט (רחוב פול'וני 16, הרובע החמישי, בודפשט) "הגטו הגדול" של בודפשט (רחוב ניאר 16, בודפשט)	בלועזית Ghetto Budapest
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו	בלועזית
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי: במטבח דירתנו בגטו הגדול. חייל רוסי נכנס למטבח והבנו ששוחררנו.	תאריך השחרור: 18/1/1945
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו	ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור דירתנו של דודי ברחוב שנדור בבודפשט, הונגריה.
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממתי עד מתי	שנת עליה: 1957 במידה ועלית באנייה, ציין את שמה "ירושלים"

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי בשנת 1934 בבודפשט, הונגריה. אימי הייתה עקרת בית ואבי היה סוכן למוצרי עשיית נעליים. אימי הייתה אישה מאמינה שומרת כשרות ולעומתה אבי היה אדם לא מאמין. המשפחה שלי הייתה שייכת לזרם הנאולוגי-רפורמי. בתור ילדה כל חבריי היו יהודים. אני זוכרת שהורי, אחותי הקטנה אגנס ואני היינו נוהגים לצאת לטיולים רבים וחופשות משפחתיות מקסימות בכל קיץ, למעשה עד שהגרמנים נכנסו להונגריה הייתה לי ילדות די רגילה ומאושרת. שנים לפני שואת הונגריה אבי התריע בפנינו על מה שעתידי להתרחש, לשמוע את אבי מנבא נבואות פסימיות על עתידנו הייתה חוויה מאוד קשה עבורי בתור ילדה קטנה. ההיסטוריה מוכיחה שאבי צדק ובאמת מהרגע שפרצה המלחמה אני זוכרת גילויי אנטישמיות הולכים וגוברים.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

בין השנים 1939-1944 הונגריה הייתה בעלת ברית של גרמניה ולכן עדיין היינו יכולים להמשיך לחיות חיים נורמאליים יחסית כי עדיין לא התחילו לשלוח אנשים למחנות המוות. עם זאת בתקופה הזו יצאו הרבה חוקים נגד היהודים, היה חוק שהגביל את אפשרויות התעסוקה של היהודים וכמו כן אסרו עלינו להחזיק עוזרות בית נוצריות. יהודים לא הורשו ללמוד באוניברסיטאות. אבא שלי ששירת באותה תקופה בשירות מילואים בצבא ההונגרי נשלח למחנה עבודה. במרץ 1944 הגרמנים נכנסו להונגריה והחיינו הפכו לגיהנום, בתחילה נאלצנו לתת את כל התכשיטים, הרדיו והחפצים יקרי הערך שברשותנו. לאחר מכן אולמנו לעבוד טלאי צהוב. רוב הזמן היינו בעוצר למעט מספר שעות ביום שבהן הרשו לנו להסתובב ברחוב, אבא שלי נלקח למחנה עבודה והצליח לברוח מהמחנה לפני שהעבירו את כל המחנה לגרמניה. במאי 1944 גורשנו מביתנו והועברנו לדירה שבה גרו שתי משפחות יהודיות, באותה תקופה היינו מקבלים הקצבה של כמות מסוימת של מצרכים שהיה מותר לנו לקנות ואסור היה לחרוג מההקצבה. ב-10/5/1944 המושל ההונגרי הורד מתפקידו והוחלף בפארנץ סאלשי, מנהיג נאצי. הנאצים התחילו לאסוף את היהודים בגטאות. אימא שלי השיגה לי ולאחותי הקטנה מקום במעון לילדים של הצלב האדום, במעון לא קיבלנו אוכל והייתה צפיפות איומה, בעלות הברית הפציצו את הונגריה ואנחנו היינו עדות להפצצות היומיומיות, הן היו מאוד קרובות למעון וזכורות לי עד היום את זגוגיות החלונות שהתנפצו מהדרך ההפצצות. לאחר מספר ימים אימא שלי הגיע למעון והוציאה אותי ואת אחותי הקטנה מהמעון ועברנו "לגטו הקטן" של בודפשט, שם היו הרבה ילדים, היה לנו עם מי לשחק ולדבר וקיבלנו מאימא שלנו אוכל טוב. ב"גטו הקטן" חיינו כ-40 אנשים בדירה אחת וכולם ישנו על הרצפה. לאחר תקופה מסוימת אימא הרגישה שכבר לא בטוח עבורנו להישאר שם ועברנו למקום מסתור בגלריית חנות של מכר נוצרי שהסכים להסתיר אותנו בחנות שלו למשך לילה אחד, מספר פעמים היינו צריכים לשאת עלינו מסמכים מזויפים על מנת שזהותנו כיהודים לא תתגלה ואימא השתמשה לא פעם בכל הקשרים שהיו לה על מנת להשיג לנו את המסמכים, היא הכירה דוור נוצרי שחיבב אותה מאוד ואף היה מעט מאוהב בה ודרכו השיגה את המסמכים. גם עוזרת הבית הנוצרייה שהייתה לנו הסכימה להסתיר אותנו בדירה של אחיה אבל שוב לאחר זמן מה אימא הרגישה שלא בטוח עבורנו להישאר בדירה והיא חיפשה מקום אחר, עברנו לבניין

"בית החולים לילדים" שלא היה פעיל כבית חולים ולא היה בו אפילו מדחום אחד, אבל שם לא היה חסר לנו כלום, אבא דאג להעביר לאימא כסף ואימא דאגה לנו לאכול. לאחר זמן מה, שוער בית החולים הלשין עלינו לנאצים ואימא נתפסה ונלקחה לחקירה במשרדי הגסטאפו, לא ראיתי את אימא מאותו יום ועד אחרי השחרור. משפחה יהודית שראתה שנשארנו לבד, לקחה את אחותי ואותי וחזרנו איתם ל"גטו הקטן", קיווינו למצוא שם את דודתי אך לא מצאנו, היא נלקחה ל"גטו הגדול" (מה שלא ידענו אז) לאחר זמן מה חזרה דודתי ל"גטו הקטן" וטיפלה בי ובאחותי, יום אחד נכנסו ההונגרים לגטו ורוקנו לנו את כל הדירה שבה חיינו ובכוח הועברנו ל"גטו הגדול", שם דודתי הפגישה אותנו עם סבי וסבתי ושם גם סבלנו מהפצצות יומיומיות וחיינו בפחד גדול. נשארנו ב"גטו הגדול" עד יום השחרור, 18/1/1945 באמצע הלילה נכנס חייל רוסי למטבח של דירתנו והבנו שהגטו שוחרר.

נא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ
(השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

למרות שבתקופת המלחמה, אבי לא פעם איבד את התקווה לחיים ואף רצה ליטול את חייו, לאחר השחרור, כשאימא שלי חזרה הביתה, אבי ואימי החלו לבנות ביחד חיים חדשים עבורנו. אבא אפילו פתח חנות ממכר לסיטונאים. התקופה שאחרי המלחמה זכורה לי כתקופה לא פחות קשה, כשנגמרה המלחמה התחיל עבורנו גיהנום חדש, בהונגריה שלטו כעת הקומוניסטים שהיו נוראיים כמעט כמו הנאצים. בקיץ 1945 חרתי ללמוד, למדתי בגימנסיה היהודית בבודפשט, שם למדתי כ-6 שנים ונאלצתי לעזוב כי בתיק האישי שלי נכתב שאבי הוא קפיטליסט שמוכר בסיטונאות, נאלצתי לעבור לבית הספר הממלכתי. ב-1948 אף אילצו אותנו להצטרף לתנועות הנוער הקומוניסטי. ההורים שלי הצליחו בעזרת עבודה קשה ולאט החזירו לעצמם את הרכוש שאבד להם במלחמה ורכשו דירה אך בשנת 1949 הקומוניסטים הלאימו להורים שלי את הרכוש שלהם, והרדיפות הקומוניסטיות נמשכו עד שעלינו לארץ ישראל. בשנת 1952 התקבלתי לאוניברסיטה ולמדתי ספרות אנגלית ובאוגוסט 1956 התחתנתי עם דוקטור פאול בנדק, עיתונאי ומשפטן, ניצול ברגן-בלזן.

נא ספרי/ על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

בינואר 1957 הצלחתי לצאת מהונגריה ולהגיע לוויה ומשם אני ובעלי נשלחנו לישראל על ידי הסוכנות היהודית באוניית "ירושלים" שבועיים לקח לנו להגיע לישראל, אני לא כל כך רציתי לעלות ארצה אבל ניצלנו את ההזדמנות שלנו לצאת מהונגריה. תשעה חודשים לאחר שהגענו לארץ, נולד בני גבריאל. בתחילה בעלי עבד בעיתון ההונגרי "אוי קלט" (Új Kelet), מאוחר יותר היה סוהר בבית הכלא "שאטה". בעצתו של בעלי התחלתי לעבוד כמורה לאנגלית, לימדתי כשנה בקיבוץ תל-יוסף ולאחר מכן עברתי ללמד בבית ספר ממלכתי דתי בבני ברק. הורי עלו לארץ בשנת 1962 ובאותה תקופה התחלתי בתהליך גירושין מבעלי ולאחר 7 שנים בשנת 1969 התגרשתי מבעלי. כיום אני גרה בגבעתיים, בני גבריאל בן 55 והוא חבר במושב שיתופי ועוסק בתחום חקלאי ויש לי שתי נכדות שסיימו את שירותן הצבאי. כיום אני מרגישה שעכשיו זאת התקופה הכי טובה בחיי, ניסיון חיי לימד אותי אסור לפחד מהזקנה, צריך לצחוק על כל טרגדיה ואסון, אושרו של האדם לא תלוי באנשים אחרים- אלא אך ורק במחשבות והחלטות שלך עצמך! אושרי תלוי רק בי!

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

ראיון: עדי כושר
גבעתיים, מאי 2013